

[Knud Lind]

præsentanter, siger, at yderligere begrænsninger i muligheden for at afskære varetægtsarrestanter fra at etablere og vedligeholde kontakt med medsigtede og vidner tilsvarende vil forringe retshåndhævelsen. Hvis man vil diskutere, om man i Danmark skal lave begrænsninger i isolation, er man nødsaget til først at spørge, om isolation er skadelig, om den har nogle skadelige virkninger. Dette forudsætter, at man har lavet nogle videnskabelige undersøgelser på området. I den anledning kan jeg henvise til betænkning nr. 975 af 1983, side 97, hvor retslægerrådet skriver om en besvarelse af spørgsmålet om skadelighed, at rådet for nærværende ikke anser dette for muligt, da et materiale til belysning af spørgsmålet ikke ses at foreligge.

Der har fra hr. Wilhjelm's og andres side ofte været fremført en argumentation imod isolation ved at sammenligne isolationstyper f.eks. hos polarforskere, jetpiloter, astronauter og krigsfangers afsondrethed fra den øvrige verden, en ganske tåbelig sammenligning. Til dette svarer retslægerrådet i samme betænkning, »at disse erfaringer må anses for at være uden praktisk relevans i relation til spørgsmålet om isolation af varetægtsfanger under den form, denne finder sted her i landet.«

Det vil med andre ord sige, at folketinget skal træffe beslutning om nedsættelse af isolationsvarigheden, uden at man aner et ord om, hvorvidt det er skadeligt. Retslægerrådet kan i hvert fald ikke svare på det ud fra de oplysninger, som de kan indhente nu.

Fra mange sider har man også kørt på spørgsmålet, om Menneskerettighedskonventionens artikel 3 skulle være overtrådt. Den handler om, at

»Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.«

Er isolation umenneskelig eller vanærende behandling eller straf? Ikke ifølge Menneskerettighedskommissionen, hvor der har været adskillige sager indbragt. Der er bragt nogle eksempler i betænkningen om samme emne. Jeg vil gerne henvise til en dansk sag, der har været forelagt Menneskerettighedskommissionen, hvor en indsat klagede over at have været isoleret. Han klagede endda over at have været isoleret i 425 dage. Til dette svarede domstolene, at bortset fra et tidsrum fra den 12. december 1977 til den 22. marts

1978 var pågældende anbragt i en celle i arresthuset i Køge, som havde stor lighed med et kollegieværelse, og hvor klageren havde adgang til radio og TV. Endvidere havde klageren under hele isolationsopholdet adgang til gårdture i fri luft en time hver dag. Han havde adgang til at låne bøger fra fængslets bibliotek.

Kommissionen kunne således fastslå, at der ikke forelå noget lægeligt grundlag for at antage, at isolationen havde haft alvorlige følger for klagerens fysiske eller psykiske helbredstilstand.

Der er således intet belæg for at argumentere for, at isolation skulle være skadelig, for man har ingen beviser for det.

Ser vi på vore nordiske nabolande, som venstrefløjen så ofte ynder at sammenligne os med, vil man opdage, at deres regler vedrørende varetægtsfængsling og isolation og i særdeleshed retsprøvelse af isolationens varighed slet ikke når på højde med de nuværende regler i Danmark.

I Finland kan man administrativt træffe bestemmelse om fængsling op til 35 dage uden domstolsprøvelse. Fængselsdirektøren og politiet kan afgøre, om pågældende skal i isolation. Afgørelsen kan ikke påklages eller indbringes for retten.

I Norge træffes afgørelsen om isolation af varetægtsarrestanter administrativt, ligesom det rent administrativt er fastlagt, at varetægtsarrestanter holdes isoleret i de første 14 dage. Klager over isolation i Norge afgøres alene af de administrative myndigheder.

I Sverige besluttet enrumsanbringelse af anklagemyndigheden, og afgørelsen kan alene påklages til overordnede administrative myndigheder.

Vi har nu konstateret, at der lægeligt såvel psykisk som fysisk ikke er belæg for de lempelser, man ønsker indført her. Det samme gør sig gældende, når man ser Menneskerettighedskommissionens svar fra vores nabolande, der ligeledes er af en anden opfattelse.

Regeringen har ladet sig presse til at foretage nogle lempelser, uden der reelt er noget som helst belæg for dem. I narkotikasager vil ændringerne i retsplejeloven betyde en forringet opklaringsprocent, hvilket formentlig ikke var meningen med lovændringen, eller var det?

Hvad angår spørgsmålet om en ændring af kriterierne for varetægtsfængsel i forbindelse